

گزارش به‌روز شده صندوق بین‌المللی پول از چشم‌انداز اقتصاد جهانی

ترجمه: محسن ثنائی^۱

۱. مقدمه

صندوق بین‌المللی پول^۲ در ۱۶ جولای ۲۰۱۲ (۲۶ تیر ۱۳۹۱) ضمن به‌روزآوری چشم‌انداز اقتصاد جهانی^۳ پیش‌بینی قبلی خود از روند رشد اقتصادی جهان را تعدیل و آن را کاهش داد. همچنین این صندوق همچنین هشدار داده است که اگر سیاستگذاران حوزه یورو با سرعت و دقت برای حل بحران بدهی‌های این حوزه اقدام نکنند چشم‌انداز اقتصادی جهان تیره‌تر خواهد شد. با این وجود، پیش‌بینی رشد اقتصادی خاورمیانه نسبت به گزارش قبلی بهبود یافته که دلیل آن افزایش صادرات کشورهای نفت‌خیز این منطقه و احیای شرایط اقتصادی و سیاسی لیبی عنوان شده است. صندوق بین‌المللی پول همچنین رشد اقتصادی آفریقا را معقول دانسته و رشد اقتصادهای نوظهور را نیز همچنان قوی پیش‌بینی کرده است.

واژه‌های کلیدی: چشم‌انداز اقتصاد جهانی، صندوق بین‌المللی پول، رشد اقتصادی، رکود.

۲. عقب‌نشینی‌های اخیر و لزوم اقدامات سیاستی جدید

علائم اقتصادی مشاهده شده طی سه ماه اخیر احیای اقتصاد جهانی را با تردیدهای جدی مواجه نموده است. بطور مشخص، تشدید بی‌ثباتی بازارهای مالی و مشکلات اقتصادی دولت‌های اروپایی وضعیت این کشورها را مجدد به شرایط اواخر سال ۲۰۱۱ نزدیک کرده است. ضمن اینکه رشد تعدادی از اقتصادهای نوظهور نیز کمتر از مقادیر پیش‌بینی شده بوده است. البته، به دلیل عملکرد بهتر از حد انتظار اقتصاد جهانی در فصل نخست سال و برخی دلایل دیگر موارد مذکور تنها منجر به کاهش اندک پیش‌بینی‌های جدید در چشم‌انداز اقتصاد جهانی شده است.

* مقاله حاضر برگرفته از سایت صندوق بین‌المللی پول می‌باشد.

۱. کارشناس ارشد اقتصاد.

mohsen_sana@yahoo.com

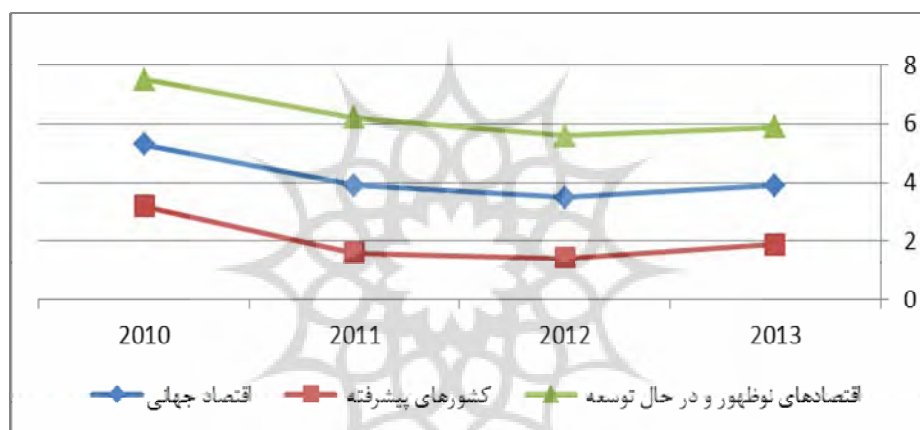
2. International Monetary Fund

3. World Economic Outlook

جدول ۱. رشد اقتصاد جهانی، کشورهای پیشرفته و اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه

محقق شده	بر آورد		اختلاف با بر آورد چشم انداز جهانی در سال ۲۰۱۲		
	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۳	
۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۲	۲۰۱۳	اقتصاد جهانی
۵/۳	۳/۹	۳/۵	۳/۹	-۰/۲	
۳/۲	۱/۶	۱/۴	۱/۹	-۰/۲	کشورهای پیشرفته
۷/۵	۶/۲	۵/۶	۵/۹	-۰/۲	اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه

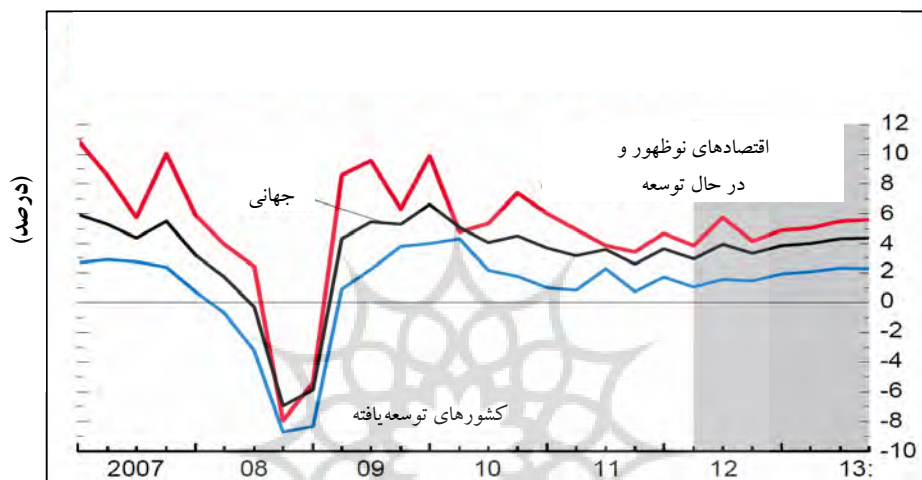
مأخذ: گزارش‌های تحلیلی هاور و صندوق بین‌المللی پول.

نمودار ۱. رشد اقتصاد جهانی، کشورهای پیشرفته و اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه

بر اساس آخرین اطلاعات موجود رشد اقتصاد جهانی در سال ۲۰۱۲ برابر ۳/۵ درصد و در سال ۲۰۱۳ برابر ۳/۹ درصد پیش‌بینی شده است که نسبت به گزارش قبلی اندکی کاهش نشان می‌دهد. البته این پیش‌بینی‌ها مبتنی بر این فرض مهم هستند که در منطقه یورو اقدامات کافی و مناسب جهت بهبود تدریجی بازارهای مالی انجام خواهد شد. طبیعتاً ریسک‌های منفی همچنان قابل توجه هستند به ویژه ریسک ناشی از عدم انجام اقدامات سیاستی به موقع و مناسب. در اروپا تصمیمات اتخاذ شده از سوی رهبران منطقه یورو در ماه ژوئن گام‌هایی در مسیر درست ارزیابی می‌شود. وخیم شدن دوباره وضعیت بدهی‌های دولتی برخی کشورهای منطقه یورو نشان می‌دهد که اجرای به موقع اقدامات مذکور در کنار تلاش برای هماهنگی بیشتر بودجه‌ای و بانکی می‌بایست در اولویت قرار گیرند.

در کشور آمریکا جلوگیری از پرتگاه بودجه‌ای^۱، تسریع در افزایش سقف بدهی‌های دولت و تدوین یک برنامه مالی میان‌مدت ضروری به نظر می‌رسند. در اقتصادهای نوظهور^۲ سیاستگذاران می‌بایست آمادگی مواجهه با کاهش تجارت خارجی و نوسانات قابل توجه جریان سرمایه را داشته باشند.

نمودار ۲. رشد اقتصاد جهانی (بصورت فصلی؛ تبدیل شده بر حسب سال)

۳. فصل اول بهتر از انتظارات؛ فصل دوم ضعیف‌تر

رشد اقتصاد جهانی در فصل اول سال ۲۰۱۲ به ۳/۶ درصد افزایش یافت که نسبت به پیش‌بینی چشم‌انداز اقتصاد جهانی در آوریل ۲۰۱۲، ۰/۲۵ درصد بیشتر است. بخشی از این افزایش ناشی از عوامل موقت همچون بهبود شرایط مالی و افزایش اعتماد حاصل از عملیات تأمین مالی مجدد بلندمدت^۳ بانک مرکزی اروپا^۴ بوده است. در فصل نخست سال ۲۰۱۲ حجم تجارت جهانی همگام با رونق تولیدات صنعتی بهبود یافت که در نتیجه آن اقتصادهای وابسته به تجارت خارجی^۵ به ویژه آلمان و برخی کشورهای آسیایی منتفع شدند. در خصوص آسیا، رشد تولیدات صنعتی بیش از انتظار بود که محرک‌های اصلی آن احیای مجدد زنجیره‌های تأمین که در اواخر سال ۲۰۱۱ در اثر سیل مختل شده بود و تقاضای بیش از حد انتظار ژاپن ارزیابی می‌شود.

۱. پرتگاه بودجه‌ای (Fiscal Cliff) عبارتی است که به دلیل برخی پیش‌بینی‌ها از بروز رکود دوباره در آمریکا در صورت افزایش مالیات‌ها و کاهش مخارج دولت مصطلح شده است.

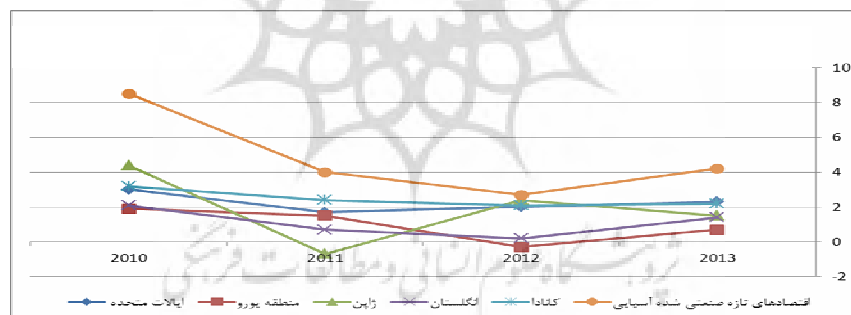
2. Emerging Market Economies
3. Long-Term Refinancing Operations (LTROs)
4. European Central Bank (ECB)
5. Trade-Oriented Economies

در عین حال، در فصل دوم سال شرایط بدتر شده است. بطور مشخص، اشتغال‌زایی در مقایسه با فصل نخست سال با موانع جدی روبرو شده است. هم‌اکنون، بیکاری در بسیاری از کشورهای پیشرفته به ویژه اقتصادهای جوان منطقه یورو همچنان بالا مانده است.

جدول ۲. جدول رشد اقتصادهای توسعه یافته منتخب

	اختلاف با برآورد چشم‌انداز جهانی در سال ۲۰۱۲		برآورد		محقق شده		
	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰	
-۰/۱	-۰/۱	۲/۳	۲	۱/۷	۳	ایالات متحده	
-۰/۲	۰	۰/۷	-۰/۳	۱/۵	۱/۹	منطقه یورو	
-۰/۲	۰/۴	۱/۵	۲/۴	-۰/۷	۴/۴	ژاپن	
-۰/۶	-۰/۶	۱/۴	۰/۲	۰/۷	۲/۱	انگلستان	
۰	۰/۱	۲/۲	۲/۱	۲/۴	۳/۲	کانادا	
۰	-۰/۶	۴/۲	۲/۷	۴	۸/۵	اقتصادهای تازه صنعتی شده آسیایی	

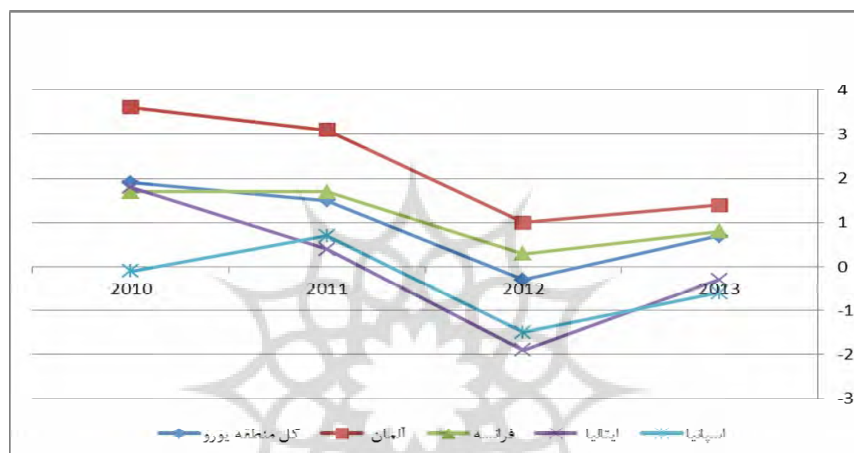
مأخذ: صندوق بین‌المللی پول.

نمودار ۳. رشد اقتصادهای توسعه یافته منتخب

کشورهای بحران‌زده منطقه یورو در کانون تشدید بی‌ثباتی بازارهای مالی قرار گرفته‌اند. افزایش نگرانی‌های سیاسی و مالی در یونان مشکلات بخش بانکی در اسپانیا و عدم اطمینان از توانایی دولت‌های بحران‌زده در اصلاحات بودجه‌ای در کنار نااطمینانی از میزان کمک شرکای آنها این موضوع را به خوبی نشان می‌دهند. ریشه افزایش مشکلات اقتصادی کشورهای بحران‌زده اروپایی در پارامترهای مهم اقتصادی قابل مشاهده است که از آن جمله می‌توان خروج سرمایه‌ها، کاهش مجدد ارزش اوراق قرضه خارجی^۱،

تأثیر منفی متقابل بین کاهش ارزش اوراق قرضه خارجی و مشکلات مالی بخش بانکداری، افزایش تعهدات بانک‌های مرکزی کشورهای بحران‌زده متعاقباً کاهش نسبت بدهی^۱ بانک‌ها و کاهش اعتبار آنها نزد بخش خصوصی را نام برد. این فعل و انفعالات اقدامات بانک مرکزی اروپا در جهت ایجاد ثبات در بازارهای مالی را کم‌اثر کرده است. در واقع، شاخص‌های کلیدی اقتصاد از تعمیق مجدد رکود در منطقه یورو طی فصل دوم سال ۲۰۱۲ حکایت دارند.

نمودار ۴. رشد اقتصادی کشورهای منتخب منطقه یورو

شاخص‌های اقتصادی آمریکا نیز نشان می‌دهد که رشد اقتصادی این کشور در ماه آوریل کمتر از پیش‌بینی‌ها بوده است. اگرچه بخشی از آن ممکن است به دلیل وجود نوسان‌های فصلی قابل توجیه باشد، اما به نظر می‌رسد از آهنگ حرکت اقتصاد آمریکا نیز کاسته شده باشد. بخشی از تبعات منفی بحران اقتصادی اروپا بر اقتصاد آمریکا از طریق کاهش نرخ بهره بلندمدت ناشی از بهبود اطمینان اقتصادی خنثی شده است. رشد اقتصادی بسیاری از اقتصادهای نوظهور به ویژه برزیل، چین و هند نیز کند شده است. اگرچه بخشی از این موضوع می‌تواند ناشی از تحولات خارجی باشد، اما تقاضای داخلی نیز در واکنش به محدودیت ظرفیت تقاضا و سیاست‌های سختگیرانه طی سال گذشته با افت چشمگیر همراه بوده است. بسیاری از اقتصادهای نوظهور از افزایش ریسک‌گریزی سرمایه‌گذاران و نگرانی آنها از رشد اقتصادی نیز آسیب دیده‌اند که این امر نه تنها موجب کاهش قیمت سهام، بلکه موجب خروج سرمایه و نزول ارزش پول ملی آن‌ها شده است.

قیمت دارایی‌های ریسکی به ویژه سهام در فصل دوم ۲۰۱۲ در بازارهای مالی بین‌المللی عمدتاً نزولی بوده است، ضمن اینکه قیمت اوراق قرضه بدون ریسک به ویژه در کشورهای آلمان، ژاپن، سوئیس و آمریکا به بیشترین مقادیر خود طی چند دهه اخیر رسیده است. با انتقال بخشی از سرمایه‌ها به سوی دارایی‌های بدون ریسک در منطقه یورو، تضعیف اقتصاد منطقه یورو محدود شده است. با این وجود، بازار اوراق قرضه خارجی در کشورهای بحران‌زده همچنان متلاطم است.

قیمت کالاها و مواد اولیه نیز کاهش یافته است. در میان اقلام اصلی، قیمت نفت در فصل دوم عمدتاً روند نزولی داشته است. با در نظر گرفتن ۸۶ دلار برای هر بشکه، قیمت نفت نسبت به اوج آن در ماه مارس حدود ۲۵ درصد کاهش یافته است که این امر ناشی از مجموعه‌ای از عوامل شامل چشم‌انداز کاهش تقاضای جهانی، کاهش نگرانی‌ها نسبت به ریسک‌های ژئوپولیتیک انتقال نفت به خاطر مسائل ایران و ادامه تولید بیش از سهمیه اعضای اپک می‌باشد.

۴. پیش‌بینی کاهش رشد اقتصاد جهانی طی سال ۲۰۱۲

برآوردهای اولیه از کاهش رشد اقتصادی هم در کشورهای توسعه‌یافته و هم در اقتصادهای نوظهور در نیمه دوم سال ۲۰۱۲ حکایت دارد که یک عقب‌نشینی در احیای اقتصاد جهانی محسوب می‌شود. پیش‌بینی‌های کوتاه‌مدت بر اساس مفروضات معمول از جمله سیاست‌های فعلی و دو شرط مهم برآورد شده‌اند:

- این پیش‌بینی‌ها مبتنی بر این فرض هستند که سیاست‌گذاران اروپایی تصمیمات خوب اتخاذ شده در جلسه ژوئن رهبران اتحادیه اروپا را پیگیری می‌کنند و در صورت بروز شرایط نامساعد اقدامات مقتضی را انجام می‌دهند. بر این اساس، فرض شده که شرایط مالی منطقه یورو طی سال ۲۰۱۳ به مرور بهبود پیدا می‌کند.
- همچنین پیش‌بینی‌ها بر این فرض مبتنی هستند که قوانین جاری آمریکا که با هدف کاهش قابل توجه کسری بودجه تدوین شده است یا به اصطلاح پرتگاه بودجه‌ای تعدیل خواهند شد تا به این ترتیب از انقباض شدید بودجه جلوگیری شود.

با توجه به فروض مذکور و مجموعه عوامل و شرایط مثبت و منفی پیش‌بینی می‌شود که رشد جهانی اقتصاد در سال ۲۰۱۲ به ۳/۵ درصد و در سال ۲۰۱۳ به ۳/۹ درصد برسد که این مقادیر نسبت به پیش‌بینی‌های ماه آوریل ۲۰۱۲ به ترتیب ۰/۱ و ۰/۲ درصد کاهش یافته است. عملکرد بهتر از انتظار اقتصاد جهانی در فصل اول و روند نزولی آن در نیمه دوم سال ۲۰۱۲ در وهله نخست چشم‌انداز رشد اقتصادی در سال ۲۰۱۳ را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

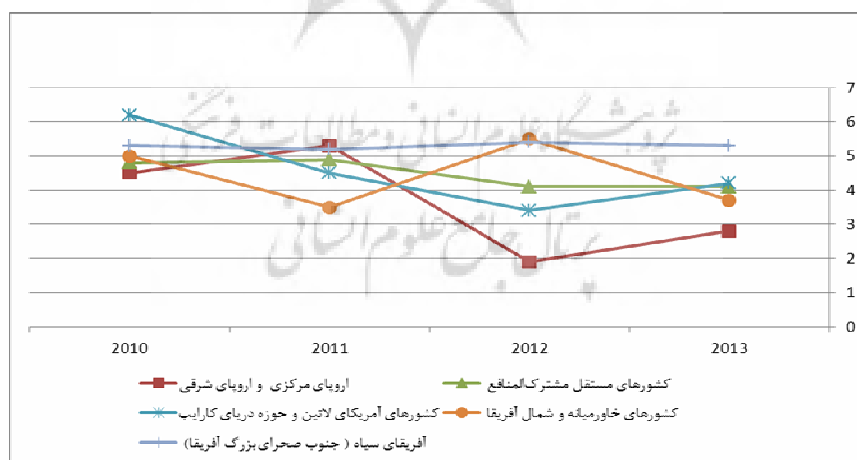
رشد در اقتصادهای پیشرفته در سال ۲۰۱۲ برابر ۱/۴ درصد و در سال ۲۰۱۳ معادل ۱/۹ درصد برآورد شده که در مقایسه با پیش‌بینی قبلی در ماه آوریل ۰/۲ درصد تعدیل منفی یافته است. این تعدیل منفی

عمدتاً به دلیل وخامت اوضاع اقتصادی در کشورهای بحران‌زده اروپایی است. جایی که افول اقتصادی ناشی از تشدید نگرانی‌ها و شرایط ناخوشایند مالی بیشتر از سایر کشورهای توسعه‌یافته است. البته رشد اقتصادی سایر کشورهای پیشرفته نیز عمدتاً به دلیل سرایت شرایط نامطلوب منطقه یورو تا حدودی افت خواهد کرد. در عین حال، کاهش قیمت نفت احتمالاً از تأثیر منفی آن خواهد کاست.

جدول ۳. رشد اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه

اختلاف با برآورد چشم‌انداز جهانی در سال ۲۰۱۲		برآورد		محقق شده		
۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰	
-۰/۱	۰	۲/۸	۱/۹	۵/۳	۴/۵	اروپای مرکزی و اروپای شرقی
-۰/۱	۰	۴/۱	۴/۱	۴/۹	۴/۸	کشورهای مستقل مشترک‌المنافع
۰/۱	-۰/۳	۴/۲	۳/۴	۴/۵	۶/۲	کشورهای آمریکای لاتین و حوزه دریای کارائیب
۰	۱/۳	۳/۷	۵/۵	۳/۵	۵	کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا
۰	-۰/۱	۵/۳	۵/۴	۵/۲	۵/۳	آفریقای سیاه (جنوب صحرای بزرگ آفریقا)

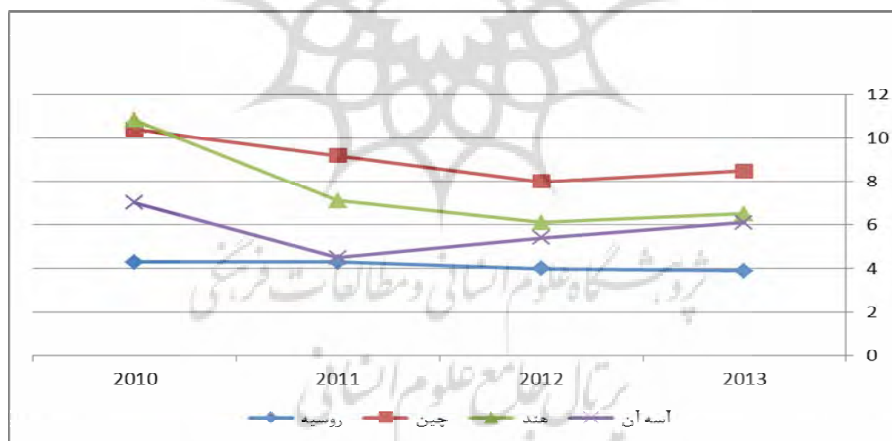
مأخذ: صندوق بین‌المللی پول.

نمودار ۵. رشد اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه

در خصوص کشورهای در حال توسعه و نوظهور پیش‌بینی می‌شود که رشد اقتصادی در سال ۲۰۱۲ برابر ۵/۶ درصد باشد و پس از آن در سال ۲۰۱۳ به ۵/۹ درصد برسد که این مقادیر نسبت به پیش‌بینی ماه آوریل به ترتیب ۰/۱ و ۰/۲ درصد تعدیل منفی یافته‌اند. در کوتاه‌مدت، انتظار می‌رود فعالیت اقتصادی در بسیاری از اقتصادهای نوظهور از رونق نسبی برخوردار باشد. این امر به واسطه سیاست‌های محرک اقتصادی است که از اواخر سال ۲۰۱۱ و اوایل ۲۰۱۲ در برخی از این کشورها آغاز شده‌اند. در خصوص واردکنندگان نفت نیز کاهش قیمت نفت بسته به میزان اثرگذاری بر قیمت‌های خرده‌فروشی داخلی می‌تواند محرکی برای بهبود شرایط اقتصادی باشد.

همچنین، پیش‌بینی می‌شود که روابط تجاری نزدیک‌تری با کشورهای منطقه یورو دارند (به ویژه کشورهای بحران‌زده) رشد اقتصادی کمتری را نسبت به سال ۲۰۱۱ تجربه کنند. برخلاف روندهای کلی، رشد اقتصادی در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا در سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ بهتر از سال گذشته برآورد می‌شوند که دلیل اصلی آن افزایش تولید نفت و رشد تقاضای داخلی صادرکنندگان کلیدی نفت می‌باشد. احیای سریع فعالیت لیبی پس از ناآرامی‌های سال ۲۰۱۱ نقش مهمی در این امر داشته است.

نمودار ۶. رشد کشورهای منتخب آسیایی

بطور مشابه انتظار می‌رود رشد کشورهای آفریقایی در سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ همچنان قوی بماند و با توجه به اینکه این کشورها مقاومت نسبتاً خوبی در برابر شوک‌های خارجی دارند چشم‌انداز رشد اقتصادی آنها تعدیل زیادی نسبت به گذشته نداشته است. همچنین، انتظار می‌رود تورم جهانی شاخص قیمت مصرف‌کننده^۱ با توجه به کاهش تقاضا و به تبع آن افت قیمت کالاها

1. Consumer Price Inflation (CPI)

کاهش یابد. در مجموع، پیش‌بینی می‌شود تورم جهانی از ۴/۵ درصد در سال ۲۰۱۱ به ۳ تا ۳/۵ درصد در سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ کاهش یابد.

۵. احیای اقتصاد جهانی همچنان در مخاطره

علیرغم تعدیل منفی پیش‌بینی‌ها نسبت به آینده دستیابی به این چشم‌انداز ضعیف‌تر نیز همچنان با ریسک‌های قابل توجهی همراه است. در رأس این ریسک‌ها، تأخیر یا عدم کفایت اقدامات سیاستی مناسب توسط رهبران اروپایی قرار دارد که بحران منطقه یورو را عمیق‌تر خواهد کرد. در این رابطه، توافقات صورت گرفته توسط سران اتحادیه اروپا گام‌هایی در مسیر درست ارزیابی می‌شود. در عین حال، قدم‌های بعدی علیرغم موانع جدی اجرایی ضروری هستند. وضعیت کشورهای بحران‌زده منطقه یورو تا اجرای کامل اقدامات موردنیاز برای حل این بحران احتمالاً پرمخاطره خواهد ماند. سایر ریسک‌های منفی به سیاست‌های بودجه‌ای در سایر کشورهای توسعه یافته مربوط می‌شود:

- در کوتاه‌مدت ریسک عمده مربوط به احتمال انقباض بودجه‌ای بیش از حد در آمریکا است که اکنون در گیرودار سیاسی قرار دارد. در حالت بدبینانه، چنانچه سیاستگذاران نتوانند کاهش مالیات‌ها را تمدید و روند کاهش اتوماتیک مخارج دولت را متوقف کنند کسری بودجه ساختاری آمریکا ممکن است تا سال ۲۰۱۳ تا بیش از چهار درصد تولید ناخالص داخلی این کشور کاهش یابد. این امر می‌تواند رشد اقتصادی آمریکا را در سال بعد از آن متوقف یا کند سازد و سرایت قابل توجهی نیز به سایر کشورها داشته باشد. به علاوه، تأخیر در افزایش سقف بدهی دولت ممکن است مخاطرات بازار مالی را افزایش داده و همچنین موجب کاهش اعتماد مصرف‌کنندگان و بنگاه‌ها شود.

- ریسک دیگر از پیشرفت ناکافی در تدوین برنامه‌های قابل اعتماد برای استحکام بودجه‌ای در میان‌مدت در آمریکا و ژاپن نشأت می‌گیرد. حرکت به سمت اوراق بهادار ایمن در بازارهای جهانی اوراق قرضه هم‌اکنون این ریسک را کاهش داده است، اما در صورت عدم اتخاذ سیاست‌های مناسب میزان بدهی عمومی در میان‌مدت ممکن است در مسیر بفرنجی حرکت کند. با احیای تدریجی اقتصاد جهانی، عدم پیشرفت کافی در تدوین چنین برنامه‌ای می‌تواند موجب افزایش شدید هزینه‌های استقراض خارجی در آمریکا و ژاپن در کنار آشفتگی در بازارهای پولی و اوراق قرضه بین‌المللی شود.

به نظر می‌رسد ریسک‌های منفی که رشد اقتصادی کشورهای در حال توسعه و نوظهور با آنها مواجه است در کوتاه‌مدت در درجه اول به عوامل خارجی مربوط است. بخشی از کاهش رشد اقتصادهای نوظهور از سال ۲۰۱۱ ناشی از سیاست‌های انقباضی در واکنش به علائم تورمی بوده است. البته، این

سیاست‌ها از آن زمان تعدیل شده و انتظار می‌رود این تعدیل‌ها تأثیر خود را در بهبود رشد اقتصادی در نیمه دوم سال ۲۰۱۲ نشان دهند.

با این وجود، همچنان نگرانی‌هایی وجود دارد که اقتصادهای نوظهور نتوانند به رشد موردانتظار دست یابند. رشد این کشورها طی دهه گذشته از روند تاریخی خود بیشتر بوده که بخشی از آن به واسطه توسعه بازارها و ابزارهای مالی در کنار رشد سریع اعتبار آنها بوده است که ممکن است نسبت به ظرفیت رشد این کشورها خوش‌بینی بیش از حد ایجاد کرده باشد. به این ترتیب، رشد اقتصادهای نوظهور در میان‌مدت ممکن است کمتر از مقادیر موردانتظار باشد. همچنین ثبات بازارهای مالی در شرایط کاهش رشد اقتصاد جهانی، افزایش ریسک‌گریزی سرمایه‌گذاران و برخی مشکلات داخلی کشورها همچنان با مخاطرات قابل توجهی مواجه خواهد بود. در میان کشورهای کم‌درآمد^۱ آنهایی که به کمک‌های خارجی وابسته هستند در معرض خطر کاهش حمایت‌های بودجه‌ای از کشورهای توسعه‌یافته قرار دارند. ضمن اینکه صادرکنندگان اقلام و مواد اولیه نسبت به کاهش قیمت اقلام صادراتی آسیب‌پذیر هستند. در میان‌مدت چین نیز با ریسک رکود مواجه است، چراکه هم‌اکنون در برخی از صنایع آن بیش از ظرفیت سرمایه‌گذاری شده و لذا ممکن است سرمایه‌گذاری‌ها در این کشور کاهش قابل توجهی پیدا کند.

در کنار ریسک‌های منفی مذکور لازم به ذکر است که ریسک‌های قیمت نفت در ماه‌های اخیر فروکش کرده که واکنش متقابل چشم‌انداز شرایط بازار و ریسک‌های محسوس ژئوپولیتیک را منعکس می‌کند. شرایط عرضه نفت با توجه به افزایش تولید عربستان سعودی و دیگر صادرکنندگان عمده نفت بهبود یافته، در حالی که چشم‌انداز تقاضا تضعیف شده و در معرض ریسک‌های منفی قرار دارد. با توجه به اینکه ریسک‌های ژئوپولیتیک در خصوص عرضه نفت از دید فعالان بازار کاهش چشمگیری یافته است، به نظر می‌رسد ریسک‌های مربوط به چشم‌انداز قیمت نفت اکنون در شرایط متعادل‌تری قرار دارد؛ در حالی که قیمت سایر کالاها با ریسک کاهش قیمت مواجه است.

۶. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

صندوق بین‌المللی پول^۲ در ۱۶ جولای ۲۰۱۲ (۲۶ تیر ۱۳۹۱) ضمن به‌روزرسانی چشم‌انداز اقتصاد جهانی^۳، پیش‌بینی قبلی خود از روند رشد اقتصادی جهان را تعدیل نمود و آن را کاهش داد. این صندوق همچنین

-
1. Low-Income Countries
  2. International Monetary Fund
  3. World Economic Outlook

هشدار داده است که اگر سیاستگذاران حوزه یورو با سرعت و دقت برای حل بحران بدهی‌های این حوزه اقدام نکنند چشم‌انداز اقتصادی جهان تیره‌تر خواهد شد.

بر اساس آخرین اطلاعات موجود رشد اقتصاد جهانی در سال ۲۰۱۲ برابر ۳/۵ درصد و در سال ۲۰۱۳ برابر ۳/۹ درصد پیش‌بینی شده است که نسبت به گزارش قبلی اندکی کاهش نشان می‌دهد. البته، این پیش‌بینی‌ها مبتنی بر این فرض مهم هستند که در منطقه یورو اقدامات کافی و مناسب جهت بهبود تدریجی بازارهای مالی انجام خواهد شد.

کشورهای بحران‌زده منطقه یورو در کانون تشدید بی‌ثباتی بازارهای مالی قرار گرفته‌اند. شاخص‌های اقتصادی آمریکا نیز نشان می‌دهد که رشد اقتصادی این کشور در ماه آوریل کمتر از پیش‌بینی‌ها بوده است. رشد اقتصادی بسیاری از اقتصادهای نوظهور به‌ویژه برزیل، چین و هند نیز کند شده است. قیمت کالاها و مواد اولیه نیز کاهش یافته است. در میان اقلام اصلی، قیمت نفت در فصل دوم عمدتاً روند نزولی داشته است.

برآوردهای اولیه از کاهش رشد اقتصادی هم در کشورهای توسعه یافته و هم در اقتصادهای نوظهور در نیمه دوم سال ۲۰۱۲ حکایت دارد که یک عقب‌نشینی در احیای اقتصاد جهانی محسوب می‌شود. درخصوص کشورهای در حال توسعه و نوظهور پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی در سال ۲۰۱۲ برابر ۵/۶ درصد باشد و پس از آن در سال ۲۰۱۳ به ۵/۹ درصد برسد که این مقادیر نسبت به پیش‌بینی ماه آوریل به ترتیب، ۰/۱ و ۰/۲ درصد تعدیل منفی یافته‌اند.

همچنین، انتظار می‌رود تورم جهانی شاخص قیمت مصرف‌کننده^۱ با توجه به کاهش تقاضا و به تبع آن افت قیمت کالاها کاهش یابد. در مجموع، پیش‌بینی می‌شود تورم جهانی از ۴/۵ درصد در سال ۲۰۱۱ به ۳ تا ۳/۵ درصد در سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ کاهش یابد.

منبع

www.imf.org

سایت صندوق بین‌المللی پول.

